

АНТИКРИЗОВИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ВІД РПЛ

RPL: ANTI-CRISIS PLAN OF ECONOMIC DEVELOPMENT

1. Радикальні інституційні реформи та подолання корупції.

1.1. Повна заміна суддівського корпусу та прокуратури. Відбір нових суддів і прокурорів на відкритих конкурсах серед правозахисників та інших фахівців, які користуються довірою суспільства.

1.2. Удосконалення системи державного управління. Скорочення чисельності, підвищення відповідальності та збільшення оплати праці держслужбовців.

1.3. Встановлення персональної відповідальності чиновників та запровадження інституту громадського обвинувачення в кримінальному провадженні. Введення не тільки дисциплінарної, а й повної майнової відповідальності службових та посадових осіб за неправомірні рішення відносно громадян та суб'єктів господарювання. Передбачення можливості використання громадянином в суді аудіо- та відеозапису вимагання в нього хабаря.

2. Фінансова стабілізація.

2.1. Розширення мандату НБУ згідно з кращим міжнародним досвідом – спрямування монетарної політики не тільки на стабільність грошової одиниці, а й на сприяння економічному зростанню, поміркованому рівню довгострокових відсоткових ставок та максимальній зайнятості населення.

2.2. Реструктуризація державного боргу України. Проведення перемовин з міжнародними фінансовими організаціями та іноземними державними кредиторами України щодо списання суттєвої частини зовнішнього суверенного та гарантованого державою боргу, а також реструктуризація внутрішнього державного боргу за ОВДП, що знаходяться у власності НБУ.

2.3. Деофшоризація економіки. Суттєве посилення контролю за трансфертним ціноутворенням, у т.ч. розширення переліку країн та операцій, які підлягають контролю за трансфертним ціноутворенням та створення спеціального моніторингового центру; запровадження тимчасового «офшорного збору» з цільовим спрямуванням коштів на розвиток інфраструктури, промисловості та інновацій.

2.4. Подолання контрабанди. Запровадження спільних прикордонних і митних постів із сусідніми країнами; технічне переоснащення митних постів; інтеграція інформаційно-аналітичних митних систем з міжнародними, у т.ч. підключення до нової європейської комп'ютеризованої системи транзиту (NCTS), підключення до системи аналізу та оцінки ризиків до прибуття товарів у морські пункти пропуску (CTS).

3. Здобуття енергетичної незалежності.

3.1. Масштабна програма енергомодернізації. Перехід від проїдання субсидій до інвестування в енергоефективність шляхом співфінансування та пільгового кредитування заходів енергомодернізації у приватному та комунальному секторах за рахунок коштів держбюджету та донорів. Стимулювання виробництва енергії з альтернативних джерел.

3.2. Збільшення видобутку природного газу в Україні та на цій основі відмова від його імпорту. Встановлення податкових та інших інвестиційних стимулів для нового буріння й видобутку.

3.3. Зниження комунальних тарифів до економічно-обґрунтованого рівня. Розрахунок ціни на газ для населення та комунальних тарифів виходячи із собівартості природного газу та вугілля українського видобутку за формулою «Витрати+» замість формул імпортного паритету для газу «Німецький хаб+» та для вугілля «Роттердам+». Встановлення пільгового обсягу споживання газу для населення на рівні 350-400 м³/міс.

4. Новий економічний курс.

4.1. Створення системи державних інститутів та механізмів розвитку економіки. Забезпечення інституційної спроможності переходу країни від занепаду, «проїдання» та зовнішньої боргової залежності до інвестиційного розвитку, структурної модернізації та прискореного зростання економіки, в тому числі за рахунок таких інструментів, як:

а) **Експортно-кредитне агентство** – спеціальна урядова фінансова інституція, яка сприяє просуванню українського експорту шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експортних операцій, а також забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку експортерів;

б) **Державний банк відбудови і розвитку** – спеціальна фінансова інституція, що є агентом уряду з акумулювання міжнародної фінансової допомоги та бюджетних ресурсів для надання доступних довгострокових кредитів, спів-інвестування в інфраструктурні та виробничі проекти (у т.ч. за моделлю державно-приватного партнерства);

в) **Індустріальні парки** – інструмент залучення інвестицій через промислові майданчики з готовою інженерно-технічною інфраструктурою та тимчасовими податковими й іншими інвестиційними стимулами для нових виробничих і науково-дослідних підприємств;

г) **Агентство підтримки малого бізнесу** – спеціальна державна інституція (аналог американського SBA), яка кредитує малий бізнес на пільгових умовах, сприяє його доступу до державних закупівель та надає комплексну консультативну підтримку підприємцям;

е) **Державно-приватне партнерство** – механізм гарантування інтересів приватного інвестора при реалізації спільних з державою або муніципалітетами проектів.

4.2. Прискорення економічного розвитку. Цілеспрямований «розігрів економіки», вплив на динаміку ВВП через усі його складові – інвестиційний попит, приватний та державний споживчий попит, експорт та імпорт – з налаштуванням усіх важелів економічної політики на режим модернізації та «форсажу».

4.2.1. Збільшення інвестиційної складової економіки – валового нагромадження основного капіталу – для переведення економіки в режим модернізації та «форсажу», у т.ч. шляхом:

а) **встановлення дієвих податкових, митних, тарифних, регуляторних та інших інвестиційних стимулів** для залучення масштабних приватних інвестицій у реальний сектор економіки (у т.ч. податкові канікули для новоствореного малого бізнесу; вигідні для вітчизняних виробників мита; прискорена амортизація необоротних активів виробничого та наукового призначення; індустріальні парки з готовою інфраструктурою).

рою і податковими стимулами; нульове ввізне мито на виробниче обладнання + розстрочка імпортного ПДВ; безкоштовне підключення до енергомереж + нижчі енергетичні тарифи для нових виробництв; додаткові гарантії інвесторам у рамках державно-приватного партнерства; розстрочка сплати ПДВ при імпорті сировини та ін.);

б) орієнтація грошово-кредитної політики на підвищення «фінансової глибини» реального сектору економіки (у т.ч. через спрямування бюджетних коштів та міжнародної фінансової допомоги на кредитування малого бізнесу, нових та наукомістких виробництв; впровадження державних програм компенсації відсотків за кредитами для малого бізнесу, нових виробничих підприємств, кооперації та агропереробки на селі та ін.);

с) суттєве підвищення ролі держави як інвестора, здатного доповнити приватного інвестора в економіці з метою відновлення довіри останнього (у т.ч. через масштабну розбудову та модернізацію інфраструктури; бюджетні програми закупівлі обладнання, устаткування, комплектуючих вітчизняного виробництва; державні будівельні програми; бюджетне кредитування та інвестування енергоефективності; участь у різноманітних проєктах публічно-приватного партнерства та ін.).

4.2.2. Стимулювання експорту українських виробників і селективне імпортозаміщення, у т.ч. через ліквідацію штучних регуляторних обмежень для експортерів; державне страхування, гарантування та здешевлене кредитування експорту; підписання нових двосторонніх угод про вільну торгівлю з країнами, перспективними для українського експорту; перегляд торговельної угоди з ЄС з урахуванням інтересів вітчизняної промисловості; розвиток дієвої мережі закордонних торговельних представництв; встановлення преференцій для місцевого малого й середнього виробника при здійсненні держзакупівель; державна підтримка створення й розвитку промислових кластерів.

4.2.3. Підвищення купівельної спроможності громадян, у т.ч. шляхом не тільки номінального, а й реального підвищення соціальних стандартів у поєднанні зі зниженням податкового тиску на фонд оплати праці та підвищенням оподаткування виробництва й імпорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів, експорту сировини, масштабною детінізацією та деофшоризацією економіки на тлі стимулювання виробництва для недопущення вимивання ресурсів з економіки через імпорт.

4.3. Акумуляція міжнародної фінансової допомоги та пошук внутрішніх резервів для фінансування прискорення економічного розвитку. Державне стимулювання інвестиційного попиту, експорту, а також розвиток виробництва потребують масштабного фінансування, яке буде забезпечено за рахунок таких джерел, як:

- оптимізація поточних видатків держбюджету;
- подолання контрабанди на митниці;
- ефективне управління державною власністю;
- детінізація та деофшоризація економіки;
- додаткове оподаткування сировинної економіки;
- реструктуризація державного боргу;
- цільова грошова емісія у виробничу сферу;
- міжнародна фінансова допомога.

5. Сучасна інфраструктура.

5.1. Демонізація доступу до транспортної інфраструктури. Запровадження спільного авіа-

простору з ЄС («відкрите небо»), «зелений коридор» для приватних інвестицій у портову інфраструктуру, модернізацію залізниці, відродження річкового транспорту (в тому числі через механізм державно-приватного партнерства).

5.2. Розбудова та модернізація інфраструктури. Державне інвестування та кредитування масштабних інфраструктурних проєктів (будівництво доріг, поглиблення річок, модернізація портів, заміна тепломереж, оновлення рухомого складу залізниці, будівництво соціального житла та ін.).

5.3. Відновлення інфраструктури на звільнених від окупантів територіях. Акумуляція державних коштів та коштів міжнародних донорів для фінансування відновлення інфраструктури Донбасу та прилеглих областей, що зазнали втрат унаслідок гібридної військової агресії.

6. Розвиток села.

6.1. Розвиток фермерства та сільськогосподарської кооперації. Визнання фермерських господарств основою аграрного устрою країни на рівні Конституції України. Створення комплексу правових, організаційних, податкових та фінансових умов масштабного розвитку фермерства та кооперації на селі.

6.2. Відродження тваринництва. Дотування утримування великої рогатої худоби на постійній основі за рахунок запровадження аграрно-сировинного збору з експорту необробленої агросировини.

6.3. Розвиток агропереробки на селі. Здешевлення кредитів, запровадження податкових, митних та інших інвестиційних стимулів для поглибленої агропереробки на селі.

7. Соціальний розвиток.

7.1. Національна програма зайнятості. Фіскальне стимулювання створення нових робочих місць, у т.ч. для молоді, внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО, людей з інвалідністю; програма тимчасової зайнятості для подолання надмірного безробіття (у т.ч. для виконання соціальних робіт; відновлення інфраструктури регіонів, які постраждали внаслідок військових дій; модернізації та відновлення виробництв тощо).

7.2. Національна програма здоров'я та піклування. Збільшення фінансування охорони здоров'я, фізкультури та спорту за рахунок надходжень від введення держмонополії на лотерейний бізнес та оподаткування виробництва й імпорту алкогольних напоїв та тютюнових виробів); безкоштовні базові ліки, щорічні профогляди та диспансеризація літніх людей та людей з інвалідністю; державне стимулювання підвищення народжуваності, в тому числі за рахунок запровадження «материнського капіталу»; «карти дозвілля» з можливістю регулярного безкоштовного відвідування позашкільних занять (гуртків, секцій тощо) для дітей із малозабезпечених сімей, пропаганда здорового способу життя.

7.3. Національна програма культури, просвітництва та розвитку компетенцій. Системна підтримка української культури; вивчення англійської мови з дитячого садочку та її впровадження як другої в університетах; розвиток компетенцій майбутнього; створення умов співпраці «Бізнес – Освіта й Наука – Держава»; розвиток інклюзивної освіти для людей з особливими потребами; впровадження дуальної освіти; розвиток та популяризація профтехосвіти.